

Съобщение за медиите

Годишник на световната конкурентоспособност 2013: България изостава още повече от регионалните лидери

На 30 май 2013 г. Центърът за изследване на демокрацията представи резултатите от Годишника на световната конкурентоспособност за 2013 г. на Института за развитие на управлението, Швейцария. Според Годишника през 2013 г., България продължава да отстъпва позиции по своята конкурентоспособност. Резултатите от една от най-внимателно следените от международни инвеститори класация показват, че България не се е възползвала пълноценно от благоприятната конюнктура на икономически растеж до 2008 г, за да разреши дългосрочните проблеми на своята конкурентоспособност. В резултат на пропуснатите възможности и на продължителната криза в Европа, България има остра нужда от реформи, за да преобърне тези негативни тенденции.

През 2013 г. **България заема 57-мо място** (от общо 60 държави) – 3 места по-надолу, спрямо класацията от 2012 г. **Това е най-лошото представяне на страната откакто изобщо е включена в изследването през 2006 г. и е почти с 20 места по-надолу в сравнение с най-доброто представяне през 2009 г.** , когато заема 38-мо място. През 2013 г. само 3 държави се класират след България - Хърватия, Аржентина и Венецуела, като и трите са били по-назад в общата класация и през предходната година. Гърция и Украйна, които през 2012 г. се класират след България, се изкачват през 2013 г. съответно до 54-то и 49-то място. Фактът, че държави като Полша и Естония, които имат сходно икономическо наследство и история като България, са сред страните с най-бърз напредък в конкурентоспособността (Полша заема 33-то място, а Естония 36-то), недвусмислено показва значението на адекватните и навременни реформаторски стратегии и също така разкрива съществения потенциал за растеж на страните в Централна и Източна Европа.

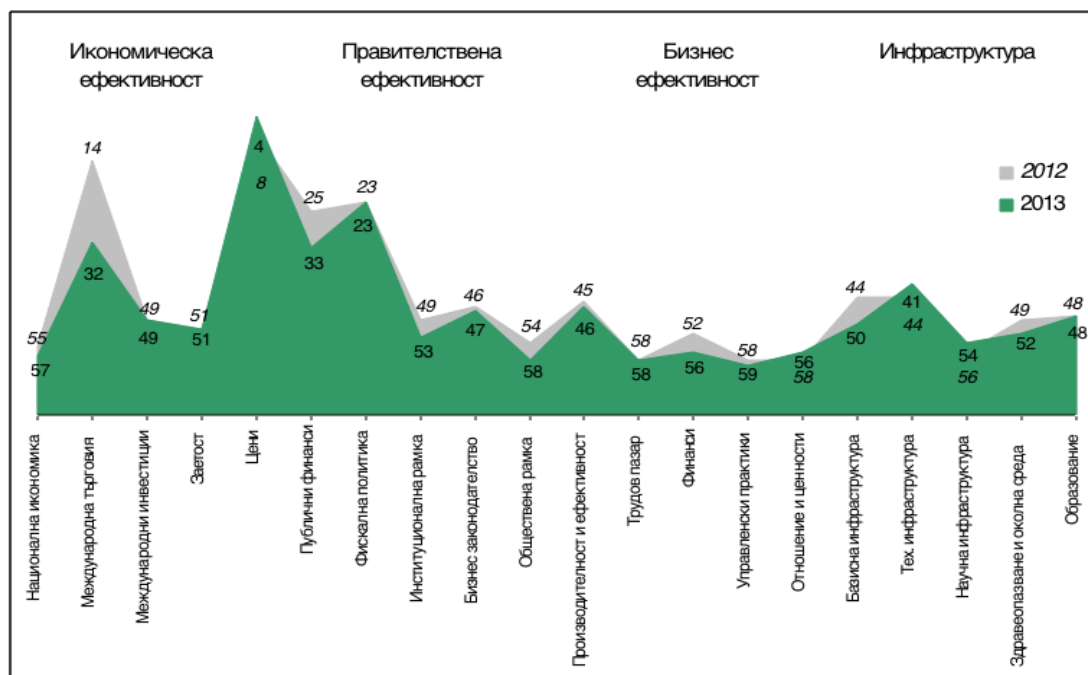
Профилът на българската конкурентоспособност показва, че през последните три години се наблюдава лека, почти несъществена промяна на главните показатели. Повечето отбелязват слабо понижение, докато при малка част (главно инфраструктура) се наблюдава леко подобрение (Фигура 1). Като цяло, детайлният анализ на положителните и отрицателните промени в тазгодишната класация очертава ясно актуалното състояние на българската икономика. От една страна, България има едни от най-ниските разходи за живот и бизнес в Европа, **стабилна фискална позиция, и отворена икономиката ориентирана към износ**. Това е отразено в позицията на България в класацията според следните индикатори:

- Цени/ ценова конкурентоспособност (4-то място от 60 държави)
- Фискална политика (23-то място)
- Международна търговия (32-ро място, но значителен спад спрямо 2012, когато страната заема 14-то място)

От друга страна, в България продължават да липсват подходяща бизнес култура и институционална рамка за конкурентна икономика, като същевременно се наблюдава криза на пазара на труда, довела до едни от най-ниските равнища на заетост от 1989 г. насам. Това отрицателно развитие е в пряка връзка със слабото вътрешно търсене и социалното неравенство, както и с липсата на адекватна подкрепа за модерни политики за растеж, като иновационните (чрез изграждането на подходяща научна и предприемаческа инфраструктура). България продължава да залага на ниските цени, в своята стратегия за конкурентоспособност и ще остане най-бедната държава членка на ЕС дори след присъединяването на Хърватия в средата на 2013 г. Най-слабите области на българската конкурентоспособност са:

- Управленски практики (59-о място)
- Пазар на труда (58-о място)
- Социална рамка (58-о място)
- Вътрешно търсене (57-о място)
- Научна инфраструктура (54-о място, наблюдава се подобрение)
- Институционална рамка (53-о място)
- Заетост (51-о място)

Фигура 1. Профил на конкурентоспособността на българската икономика за 2013г.

Центърът за изследване на демокрацията идентифицира 5 основни предизвикателства, които България трябва да преодолее, за да подобри конкурентоспособността си:

- **Модернизирание на публичната администрация** с цел подобряване на ефективността и качеството на работа на регулаторните органи;
- Намаляване на разходите за администрация и осигуряване на **финансови стимули за иновации**, предприемачество и създаване на нови предприятия с подкрепата на ЕС;
- Повишаване на **ефективността на съдебната система** в борбата с корупцията, ускоряване на процедурите по несъстоятелност и намаляване на несигурността в бизнес сектора;
- Реформа на управленческите и регулаторни практики в **енергийния сектор** с цел запазване на ценовата конкурентоспособност, разнообразяване на газовите доставки и подобряване на енергийната ефективност;
- Мерки за борба със **скритата икономика** и неефективността на пазара на труда.